

C/ Nou del teatre, 16

17004 - GIRONA

Tel. 972 22 50 44

www.cinematruffaut.girona.cat

a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

RABIYE KURNAZ CONTRA GEORGE W. BUSH

Rabiye Kurnaz gegen George W. Bush

Alemanya, 2022

Direcció: Andreas Dresen

Guió: Laila Stieler

Intèrprets: Meltem Kaptan, Alexander Scheer, Charly Hübner, Nazmî Kirik

Durada: 119 min

Gènere: drama

Idioma: alemany

Data d'estrena: 11/02/2023

Mare coratge

A *"The mauritanian"*, de Kevin Macdonald, Jodie Foster interpretava Nancy Hollander, l'advocada nord-americana que va lluitar durant anys per denunciar la terrible situació de la presó de Guantánamo, el centre on el govern dels Estats Units va internar centenars de sospitosos de col·laboració amb el terrorisme islàmic després del 11-S, la gran majoria pràcticament sense indicis i sense seguir les més mínimes garanties judicials de qualsevol estat democràticament homologat. Gràcies al seu llimb legal -com que la presó es troba en territori cubà el govern nord-americà al·legava que no estava sota la seva jurisdicció- Guantánamo s'ha convertit en una autèntica anomalia de l'era moderna. Fins i tot el president Obama, que havia dit que tancaria la presó durant el seu mandat, no va poder complir la seva promesa. Més de vint anys després que hi arribessin els primers presoners després dels atemptats de les Torres Bessones de Nova York, Guantánamo continua oberta amb prop de 40 reclusos.

L'alemany Andreas Dresen pren un punt de vista radicalment oposat al de Kevin Macdonald per apropar-se al drama humà i l'escàndol politicojudicial que suposa Guantánamo. Si a *"The mauritanian"* la presó era un dels escenaris principals de la trama, a *"Rabiye Kurnaz contra George W. Bush"* és un espai que mai veiem encara que els esdeveniments girin al voltant de les demolidores conseqüències humanes del que allà està passant. Basada en un cas real, Dresen es centra en l'experiència de Rabiye Kurnaz, una alemanya d'origen turc establida a Bremen, que va lluitar durant cinc anys per aconseguir l'alliberament del seu fill gran, detingut i deportat a Guantánamo pràcticament sense proves ni tan sols indicis raonables que realment hagués col·laborat amb Al-Qaeda. El film d'Andreas Dresen és evidentment un film de denúncia política, però també l'exploració de com impacta en un nucli familiar de forma sobtada una situació dramàtica insospitada. La família del detingut es mou progressivament de la sorpresa a la indignació, passant per la impotència i la perplexitat.

Però sobretot Dresen posa la mare coratge que és Rabiye Kurnaz en el centre absolut de la trama. És un personatge que, des de la inconsciència, però també

des de la constància i l'inconformisme, aconsegueix encomanar el seu coratge als que l'envolten. Un personatge volcànic, per moments també excessiu i esgotador, però amb una transparència i innocència que acaben arrossegant el seu advocat i totes les organitzacions de defensa dels drets humans que han treballat durant anys en la denúncia de la situació a Guantánamo. La pel·lícula posa de manifest també la importància dels mitjans de comunicació en la visibilització de les injustícies socials i polítiques -"si hi ha el testimoni d'una mare, els mitjans ens faran més cas", li diu l'advocat a Rabiye en un moment del film- i furga també en els aspectes polítics. En el cas que es denuncia es donava la recaragolada situació que donada la seva detenció a Guantánamo, el detingut perdia també la seva condició de refugiat turc a Alemanya, en una maniobra interessada del govern alemany per desempallegar-se de la seva responsabilitat en una situació flagrant, però que li generava incomoditat i uns delicats equilibris diplomàtics envers el govern nord-americà.

Guanyadora del premi al millor guió a la Berlinale, *"Rabiye Kurnaz contra George W. Bush"* està estructurada com una mena de crònica: cada escena va acompanyada d'un rètol en el qual veiem la data, el lloc i els dies transcorreguts des de la detenció de Mehmet Kurnaz. És una forma hàbil per part de Dresen de documentar els fets i d'administrar el temps transcorregut, posant el focus dramàtic en els moments estratègics del cas, però sense renunciar a transmetre a l'espectador el pes del temps. Potser se li pot retreure al director que aquesta estructura dramàtica no vagi acompanyada d'una direcció més punyent i no tan planera i que hi hagi un excés de bones intencions. També hi ha un cert desequilibri entre l'evident càrrega dramàtica de fons i les puntuals espurnes de comicitat que es deriven d'algunes situacions. Però, tot i això, la pel·lícula de l'alemany Andreas Dresen reafirma el paper del cinema com a necessària eina de denúncia de les injustícies d'un món cada vegada més convuls.

Paco Vilallonga
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona